

RMK. I.
355b

11.

XVI. század. (H. n.)

Bogáti Fazekas Miklós. Ez Vilagi Nagi Sokzor Závarrol való Enek. Az Toldi Miklós éneke notayara. 8-r. D iv. (Azomban D₂, D₃, D₆ leveleknek csak töredékei vannak meg.)

Ezen S-ödréteü kiadás is, miként a kolozsvári 1591-iki 4-edrétti kiadás (L. Szabó Károly, Régi Magyar Könyvtár, 242. sz.) nem önállóan, hanem Apollonius királyfi históriája után nyomtatva jelent meg.

R. M. E. T.

3556

A D_{2,316} levélből öl csak töredé-
kek vannak meg, a többi lev. - ha
szűlt is - teljes. - A nyomtatásán
elő része (A-C-iv) - amely való-
színűleg az Appolonius királyfi his-
tóriáját tartalmazza - nincs meg.

R M U I
3556

EZ VILAGI AGI SOCZVR ZAVARROL

valo Enek.

Az Toldi Miklos èneke notayara.

Rfag Vilag iarni sokan ke-
uankoznak, Kik innen kal-
birnak sokat latnak hal-
nak. De eszt en egy biely-
rol mutatom azon nyilatko-
nyi koltsegekben Tsacte-
kem reszt adyanak.

Regtöl fogua vadnak az Mennyei Venak,
Ket fele szolgai az kic szarayan iarnak.
Eggyic fele Szentek, korele forgodnak,
Mas fele fuketec tolle tauoban lakanac.

Bec lec egy nehannyt Pokolra rekeztek,
Hólot bünöseket vellek kenzat gyötret,
Kic tsach hitrel ertie ez vilag mint kouet. (dent.)

Az bünös lelkektöl az kicki vesznec min-

Eleckószt azt eggyic egyfer ki keredzec,
Hogy szemeuel nerze vilag mint veszödnecc,

Az lelkec oly iaiyal oda mire ionec,

Mitorolvaltak meg mikor Pokolta mer. (c.)

Kapa az egy Angyal es esem botssa,

D De

242

Denag! Isten! due mind addeg vntata,
Hogy mind ez Világot meg mutogattata,
Mert az nap vilagoniarni mint vac nemzokta

Vthan mind az kettő azert el indula,
Setett eszel **A**ngyal nagy tanatsott tartta,
Hol talalna egy helyt kiről minden latna,(na.
Mert setetnec méní Menybe nem szabad vol-

Ottan menyunc vgymondá egy magas Ha-
Vág hágéket rakiunc nag hiegyec hatara,(usfra
Ausz y rakiunc többet Babylon tornyaráciora
Nem ..., a aszt Isten mert latty a hogy mind

De eszt az Setetes lehetetlenec mongya,
Azert nagy szerszoual az **A**ngyal bizttatya,
Angyaloc dolgait erősen forgattya,
Teremtestől Isten átaloc mit tsinala.

Isten teremteskor neküinc parantsola,
Ennyi nagy alkotmiant mind velüinc tsinala,
Velüinc Vizezenkor világot rontata,
Ex nagy Hauafokat vizel ackor hannyata.

Nag Babylon tornyat hogy ez világ raka
Hogy aszt igy el hanya mi velüinc le szalla,
Et urast az bünert tsac eggyink meg ronta,
Ind tartomanyostol föld ala vizzel nyoma.

Vahat nagy Aegyptust vallyon vgysi ve-
Vegt Kiralyostol Tengerbe ki veszte, (re,
Anvi ezer Sidot mind tsac eggyinc veszte,

M oylest

nint egy logo nağtőr
öcbolygo alator,
ököt anny varast,
ongya aszt keuaninya,
özelben iutassá,
loigokat mind lassá,
ogy sen aszt katzag
chassá.
n felben azert hatta,
földet keuanta,
ebedre hitta,
mara fogadta.
il egy tscrep eset ra
t Pokolta,
n katzagta, Chatta.
al masod nap nem al-
tan meg oruasla,
eg vilagosits, (lata,
özel minden szinen
keuen kerde es tuda,
eggyet lata,
gy rantzola,
le hagyita,
itapsola.
-t mint el hitte,

D₂

Moysest tsodakra min

Osztan Ierusalem

Harmad napig Iudaft

Ierusalem ala Senache

Szaz nyoltzuan ót eze

Tudde hogy az C

Eggyinc az sereget mi

Az nehez koporsot n

Szent Petert nagy ts

Oktalannac azert

Hogy eggyic nagy Ha

Az Jacob Laitoryan

Mert tsac fenyesseckel

Foga ottan Ang

Nagy Aman Hauasra

Azta az Setettel fel

De mind az vilagra

Ide Nap esetre R

Tsac Duna mellyeki

Candiat fel fele tsac

Nap kelletre tetti

Tób hegyeket

Ket teteyii Parnas

Tahat mar min

Az ket hegy te

J

de mind addeg vutata,
tsagot meg mutogattata,
soniarni mint vac nem zokta
d az ketso azert el indufa,
val nagy ragatfor tatta,
ciyt kiröli minden elatna, (na,
rui Menyben nem szabad vol-
unc vgyimond egy magas Ha-
june nag hegyec hatara, (usfe
obbet Babylon tornyareciora
Isten mert lattyu hogy niad
estes lehetetlenec mongya,
szoual az Angyal bizattaya,
erősen forgatya,
n altaloc mit tsinala.
eskor nekiinc parantsola,
tianant mind veliinc tsidla,
kor vilagot rontata,
at vizes ackor haonyata,
a tornyat hogy ez vilag raka
nanya ami veliinc le szalla,
mert tsac eggyink meg ronta,
rostbol föld ala vizzel nyoma,
Aegyptust valyon vgy ki ve-
tol Tengerbe ki veszte, (re,
idot mind tsac eggyinc yeszre,
Moysest

olon, aszt halal muta
ndlak anak vtana (tya
s eszt igen diczeri,
olon emlegete,
ugyal tekinte,
k Arannyal kesziti,
az Setetes nezi,
hiret nem ismerte,
it nem dizirne, (mérte
kart hogy pokolra ne
Angyal ezt monga
et azert bantya,

Kuturmeza viss, je am nieg,
Ha mast ollyant, am ismet meg,
Tcellust hallunc, vgy and, ki bode
Step hazaya melle. Idban venk
Am nezd mint haragfics a bök
Beslye hat nem vagyoc bodog en,a
Cingya,
D ,

am meg
Memely

D₃

Hogy meg hals rutulue mind addeg vntata,
 Mert szeme meg yakusgot meg mutogattata,
 Am vtban egy Eddonistai miszt vanc nemzokta
 Ket erös karyual aszt az ketzo azett el indula,
 Raita altal nyula, az fat nagy raoasfor tatta,
 Ot az erös ketuelt nyit kizolt mindenekna. (na.
 Ezen az Setetes na Menybe nem szabad vol-
 Mert lata kit Angyal e vgymond egymagas Ha-
 Am Cresuska megye ac neg hegyec hatara, (ussem
 Nem ta ez vilago' Babylontoronyarajza
 Taniatsa Cresu...na den mert lattyu hogy mind
 Fekszie arany agyon setes Icheterelenec mongya,
 Hogy erossen forgatya,
 Az Jacob Laitoryan altaloc mit tinala.
 Mert tisac fenyesseckel preskor nekiinc parantsola,
 Foga ottan Apo...niant mind veljinc tsidala,
 Nagy Aman Haua uk Kiralynak felöla mit monda,
 Azra az Setetrel Kiraly ha kel az Arany pogacza,
 De mind az vilaga
 Ide Nap csette Tfac Duna mellyek Caudiat fel fele tsa
 Nap kelletre tettzi Töb hegyeket
 Ket tereyi Paraz Tahat mar min
 Az ket hegy te

Raita

Raita kerlek Kiraly meg ne haragudgjal
 Ertem kevese uas terem it Aranynal,
 De az vas kellene inkab az aranynal, (nal
 Mert ha hada lesz en nincz arraiob faz vas-
 Biszonnyal beszellik Cirus indult read,
 Ez sok kinczed óue ha nincz eleg vasad,
 Isten eszt ne adgya, de latod temagad, (gyad
 Orszagodnak az vas hogy Aranynal iob tud-
 Istennek sem vasad sem Aranyad nem kel,
 Templom kinczit ha ki hally aha neki kel,
 Felkel czak egy otris rea megyen ciycl. (ezel
 Meg sem tartya Isten mert nem szegenyt
 Tölle nehez neueni, ladde Cresus hally
 Hog egy szegen vendeg az iot patron móng
 De az Götög Solont maidan Meg ohaytya
 Am Cyrus rea szal, meg veries meg fogby
 Rakas fara Cresust am Cyrus hagatty:
 Alatta meg gyuttya, ó Soloott kialtya.
 Ladde hol egy Aszszony Scithiat margallya,
 Tomyris ez neue, Cyrus hadat la vaghya,
 Am Cyrust keresi am feyet el vagya,
 Tömlö verbe vete, hogy igyek kinallya,
 Ladde amaz iffiasz az az Cyrus fia,
 Ez az nemes bolond kegyetlen magat ronta
 Tón ezen nagy katzait az Setetelesmőgya
 Ki hitte hogy vegre mindenik, vgy iarna,

O.

D₄

Oly keuelsegeket mostis mire lassá,
Ha eszt sem erdemlik hogy ki neveket hallya
Amaz fris Barsonyos koronas kiczoda
Kinek Gyürtit veszen egy halbol Szakacza
Es vgy mond az Angyal poliocrates vaida,
Higesiő szerenczes kit el arul Aprodgya,
Nagy bodogságabot egyszem pillantassá,
El marad es me g szarad teste akaszto fan,
Mert gonoszok hagnak azert oly magassán
Nagyobbat esenek kibe ay föld meg roppan,
Kattzaea Setetes es mond Angaloknak
Eunyi loban sémmi pokolba nem hoznak,
Kivel cely keuellyek mostan es töbzödnak,
Maga vgy születtek mikeppen oda szálnak,
vgy vagyon de nezzed cgyebek mit tesznek,
Azc Martzolinac mot haion mennek,
Szantik, kufarkodnak, kuldunak perelnek
Egy zu zauar neac az Idaón az eletnek,
Az varasok feszkek min annyateh kasok
Kiben kint kinek sayattyokfulakyok
Egymást talzigallyak az hetek es nagyok,
Az erőtlen mehen czipnek es lakanak azok,
Mellertek es körüllek forog irigység,
Felelem, bolondság, torkosság, fesuenseg,
Harag es gyülöleg, ezeket remenleg
Elegy az uelyseg, es az telhettetlenseg.

ot

ot mind nagyob bőlczeb tudatlá bolód
Elegy mindenuekel az elmeie vakság, (lag.
Fó polgar ezek kószt az gyülöleg es harag.
Az irigység, szükseg, az penzre nagy keuásag
Ben ezek es aiat ladde mint bolyognak,
Remenseg es felelmek seyek felet iarnac,
Az iyedezisek ladde mind alaznak,
Sokat remesegek szaiok tatua mint hagynak
Igen vékony ször szal minden állapattyá
Kite földieket Isten ackasztotta,
Mindennek eletet halalat el latta
Azert szabad yton mindeniket boczatta.
Eggyet am mas lator egy eiye le vag,
pok halo fonala annak le szakada,
Amaz vr hellyre egy szolgaja alla, (omla.
La mely nagyot zerdülthogy az föld le
Nemely igenfeual es nagy terhet teszen,
Az pok fonal gyenge es rola le czéppen,
Amaz czak nem földet eri, esik környen,
Szomszedgya sem tudgyamit czattanasa
binczen,
Sokan czak neuedhetz ha mind el tekinted.
De erdemek szerent meg sem neuedheted,(d
Mihez nagyob keduek felelmek czak neze.
Az remeseg közöt mind hutnakel tekinced
Tellyes ercickból olyanc igyekeznek,
Kire

25

Kire tekinteni sem kellne eszesnek,
Hogy szinte meg kapnak á mit heterestenek,
Az jo halal raitok neszse velek mint ménnek

Igen sok szolgaia halainak es Anghala,
Dög, nyilas, hideg szú fogas, colica,
Dagadas nagy, sok var verhas es arena, (pya
Fegyuer, istrang, merig kószueny, venség ista

Beleyek egészsen eggykkis nem megyé
Mikor az szerencze forog mind kedueken,
De mihele szerencze meg ter az emberen,
Sok iay veszik ottankialtas nyuges leszen,

Ideyen meg elöl ha gondoltak volna,
Hogy meg megis halnac, az föld mase volna
Egy keuele rayta ha ki vandorlana,
Mindent mint egy almot az Istenit hagyatna

Magok ezt gondoluan eleb iobitanak,
EZ vilagi lohoz nem ragazkodnanak,
Iozanon elnenek batran meg halnanak
Auagy halasockor keuesbet bankodnanak

Vgy mint egy órókbe miuel hogy biszta
Ha halalszolgaia szollitya bankodnak (nak
Ha fogya vgy viszi vgyan boszsonkodnak,
Mert nem hittek hogy ez sok iotol meg val-
Sót ha tudna amaz ki zep hazat rakat, (nak
Sietet kin szerget minden igen szörgat,
Hogy mihele vegezi ottan sziue fogtat

Az

D6
Az draga epsegben egyszer sem vaczorashat:

Az vagy kinek ma lót egy ferfi germeke
Kit Attya neuele ottan kereztele,
Ha tudna hogy heted eztendón el veszne,
Velede hogy rayta mint óról igy órülne,

Bolond az ki nezic zak eft, es czodallya,
Hogy az szószed temet mas felöl nem latty,
Az most let magzattol imeszt bodogettja,
Ollyan pokfonalon hogy ezis fügne tartja

Osztan hatta veget nefd ményc petelnek
penzt f., pseget kinemkel, mint gúyt,
Czad izet azokban creznek, (nek

D6
Lugya es tanaczok rottak,
Ot az b csgerek banatok Vraikodnak,
Teha iz köz nepnek nezzed nyauallyaiat
Az eső virzeknek latod buborekyat,
Az vizsznen fel fut puffadot taytekyat,
Ehez h sonlihad allpattyat embernek
Hogyleszen nemellyik, oly hamar meg
(fakad) Memely

Nemelyfokig sen , lab kibez tóbis tagad,
Akor mint puffadgyon de vegre le rodgyad,
Embert ily szel hordoz ki belölle kiszakad.

Ilyenek im latom megí mely keuelyelek,
Vgy mond az Seterek es mely velenyefek,
Vrasag rosz marha az mit vgy szeretnek,
Maga egy fiillyertis nem vihetnek el vellek,

Aorade innet hogy nagyot kialczak,
Oktalan dolgokba magok ne faralczak,
Az hasaltmig elnek szemek előtt,
Semmit oly draganak ez földit ny gódollyak

Mondasit az Angyal nyoltak vó hafon
Hogy meg megis hamat, az föld nase volna
Egy keuse rayta ha ki vandorlana,
Mindent mint egy almot az Istenit hagyatna

Magok ezt gondoluan eleb iobitanak,
Ez vilagi lohoz nem ragazkodnanak,
Iozanon elnenek batran meg halnanak

Nem lükseg czéknak monda a tuda
Neszsze tauol alnak az tóbi taknak
Az tóbi mind bannyak kiknek ája szolnak
Mongyak hogy tóvid nap eszek ki iudulnak

Sok katzagas vean az Setetek latta,
Ki ki ó halottyat mely dragan takarya , (na
Hoé czak oktalásag mert nim en semmi haf,

Regi

Regi iob iamborok peldaia nem aszt tarttya

Tudni valo hogy egy az kuldusnak dolga
Föld alat mint bires Kiraly allapatty,
Az kazdag koporsot ha latodnem bantya,
De egy had ideyenaz ellenseg meg hananya

Romat es Niniuet es Jerusalemet,
Mutasd meg mar vegre Babylont velentzet
Az Angyal mutata Niniuenec helyet,
Az regi Rommanak el hanittemet döget,

Az többit mutatni vgy mond czak sze-

merem

Mertaz mind el veszet czak hiret emlitem,
Az helyet mind mas lákia kiknek vege lefér,
Meg az Orfagockis most nem azok mint regé

Touab ne mulassunk az hegyet rakyuk le
Angyaloknak Seteteret az dolgot kószóne,
Azzal nagy katzagu az föld ala mene,
Hogy tóbi bolondság az mit lattot beszelle,

Egez vilag dolgat minap az tekinte,
Az ki szekelfelden ez enekeszerze,
Ezer ötszaz nyoltuan hatban ki ielente,
Ha veszed eszel ee ez vilagtol el intc.

EGE

D7

28

Dicsőszéchenyi Könyvtár